

UTLYSNING

STÄRKANDE AV DET FÖREBYGGANDE ARBETET INOM MUN- OCH TANDVÅRDEN (Programmet för hälsa och välfärd)

Allmän beskrivning av understödet

Understödet för stärkande av det förebyggande arbetet inom mun- och tandvården ingår i det nationella programmet för hälsa och välfärd, som är en del av regeringsprogrammet. Målet med programmet för hälsa och välfärd är att minska de välfärdsproblem och den sjukdomsburden som de största folksjukdomarna och deras riskfaktorer orsakar, att öka befolkningens arbets- och funktionsförmåga och att minska hälso- och välfärdskillnaderna mellan befolkningsgrupperna. Det långsiktiga målet är att minska behovet av social- och hälsovårdstjänster. Programmet samordnas av social- och hälsovårdsministeriet.

Projektutlysningen görs för att stödja spridning och vidareutveckling av befintliga goda verksamhetsmodeller för det förebyggande arbetet inom mun- och tandvården. Projekten ska vara inriktade särskilt på utsatta befolkningsgrupper. Avsikten med understödet är att stödja det regionala främjandet av välfärd och hälsa genom att öka användningen av effektiva metoder och genom att stärka det regionala samarbetet. Resultaten kan användas när framtida politiska åtgärder planeras. Högst 1,5 miljoner euro finns tillgängligt för understöden under social- och hälsovårdsministeriets moment 33.03.31 för programmet för hälsa och välfärd.

Medlen får användas för betalning av omkostnader vid genomförande av projekt och forsknings-, utvecklings- och försöksprojekt som stöder genomförandet och för betalning av uppstartsunderstöd.

Utgångspunkten är att understöden beviljas till fullt belopp, och självfinansiering krävs inte. Syftet med detta understöd är att sprida och etablera verksamhetsmodeller. Det får inte användas för understödstagarnas lagstadgade uppgifter, som finansieras med någon annan offentlig finansiering eller något annat offentligt understöd. Understödet får inte användas för ekonomisk verksamhet. Statsunderstödet får inte tillsammans med andra offentliga stöd överstiga det i Europeiska gemenskapens eller Finlands lagstiftning föreskrivna maximibeloppet av statsunderstöd eller annat offentligt stöd, och därför kan det beviljade understödets andel av de godkända kostnaderna också vara mindre än det fulla beloppet.

Statsunderstödet får användas mellan 1 januari 2025 och 31 mars 2027. Av understödets användningstid ska tid reserveras för utvärdering och rapportering av projektet samt för deltagande i en extern utvärdering av det.

Ansökningstiden börjar den 9 januari 2025 och går ut den 14 februari 2025 kl. 16.15. Ansökningar som inkommit efter att ansökningstiden gått ut behandlas inte. Beslutet om vilka som får understöd fattas så snart som möjligt under våren 2025. De sökande meddelas skriftligen om beslutet.

På understödet tillämpas statsunderstödslagen (688/2001).

De sökande

Understödet kan beviljas kommuner, kommunalförbund, välfärdsområden, allmännyttiga sammanslutningar och företag. Även yrkeshögskolor som drivs i aktiebolagsform kan vara sökande. Privatpersoner kan inte beviljas understöd.

Mål och syfte med understödet

Förebyggande verksamhet har positiva effekter på människors välfärd och hälsa. I programmet för hälsa och välfärd genomförs på ett förvaltningsövergripande sätt och tillsammans med organisationer åtgärder som gör det hälso- och välfärdsfrämjande arbetet mer verkningsfullt genom ibruktagande av metoder som har bedömts vara verkningsfulla. Inom programmet utvecklas också nya lösningar som baserar sig på total ekonomisk nytta och kostnadsnyttoeffekt. Målet med detta understöd är att främja befolkningens munhälsa och därmed hälsan och funktionsförmågan mer generellt samt att minska skillnaderna i hälsa och välbefinnande.

Önskan är att statsunderstöden beviljas till områden där det med hjälp av data har identifierats behov av att främja munhälsan och där det ännu inte har varit möjligt att satsa tillräckligt på den. Understödet möjliggör spridning av goda rutiner. Målet är att sprida befintliga goda rutiner och utveckla befintliga verksamhetsmodeller, såsom lågtröskeltjänster för mun- och tandvård, digitala tjänster, tjänster som tillhandahålls nära kunden och riktade individuella interventioner baserade på riskbedömning (t.ex. hälsocoaching på distans). Verksamhetsmodellerna ska också beakta utsatta grupper. Det är viktigt att man i området upprättar ett avtal om delning och införande av verksamhetsmodeller som bedömts vara verkningsfulla; bedömningen av deras verkningsfullhet ska motiveras. De projekt som genomförs med statsunderstöd ska vara regionala och omfattande, och genom sin verksamhet ska de nå en betydande del av befolkningen i målgruppen.

Genomförande

I projekten utvecklas insatser som stärker det förebyggande arbetet inom mun- och tandvården. I utvecklingsarbetet identifierar man på ett övergripande sätt olika befolkningsgrupper med förhöjd risk och tillhandahåller dessa grupper evidensbaserade förebyggande tjänster anpassade till deras behov. Projektet ska också stärka samarbetet inom välfärdsområdet i arbetet med att förebygga munsjukdomar. I projekten stärks det regionala samarbetet, till exempel med kommuner, organisationer, företag och läroanstalter. Även samarbete mellan välfärdsområden kan komma i fråga.

Vid planering av projekten ska man ta hänsyn till den kulturella bakgrunden hos människor i olika åldrar, deras fysiska förmåga, värderingar och attityder relaterade till levnadsvanor samt tjänsternas tillgänglighet. Verksamheten ska planeras tillsammans med målgruppen. Projekten kan använda digitala verktyg. Projekten kan utnyttja hälsoteknik, men inte i första hand utveckla ny hälsoteknik.

Det är önskvärt att man vidareutvecklar och sprider verksamhetsmodeller som utvecklats i ett projekt inom programmet för hållbar tillväxt.

Projektet ska utmynna i en beskrivning av den verksamhetsmodell genom vilken projektets målgrupper nåddes och engagerades i verksamheten och genom vilken de eftersträlvade resultaten nåddes. Bedömningen av verkningsfullheten ska kopplas till detta.

Kommunikations- och interaktionsplan

Kommunikationen är väsentlig när det gäller framgången och uppnåendet av målen för projektet. Stärkande av det förebyggande arbetet inom mun- och tandvården. Syftet med kommunikationen är att stödja uppbyggnaden av ett förtroendefullt och interaktivt samarbete mellan projektet och det regionala utvecklingsarbetet. Genom kommunikationen säkerställs att de som deltar i projektet har aktuell och

väsentlig information om projektets mål och genomförande och att de förstår det kommunikationsmaterial som används. En målgruppsinriktad kommunikation av god kvalitet säkerställer också att intressenterna får en tydlig uppfattning av projektets mål och medlen för att nå dem. Utgångspunkterna för kommunikationen i projektet är öppenhet, tillförlitlighet, samarbete och interaktivitet. Kommunikationen ska vara inspirerande och uppmuntrande.

Kommunikationen ska planeras och genomföras med hänsyn till särdragen i de olika faserna av projektet. I uppstartsfasen av projektet stöder kommunikationen den interna interaktionen i projektet, diskussionerna om målen och dialogen med olika intressenter. I genomförandefasen flyttas fokus i kommunikationen till att stödja genomförandet och informera intressenterna om vad man redan åstadkommit och hur arbetet i projektet fortskrider. Dessutom bör den återspegla intressenternas eventuella idéer. I införlivande- och spridningsfasen ligger fokus på att informera om och rapportera projektets prestationer och resultat. I varje fas av kommunikationen utnyttjas olika kommunikationsmetoder, kanaler och innehåll på ett mångsidigt sätt.

Till ansökan om understöd ska en kommunikations- och interaktionsplan bifogas, och denna ska för kommunikationens del innehålla uppgifter om mål, målgrupper, åtgärder, resultat som eftersträvas och indikatorer. De som får projektunderstödet måste följa kommunikationsanvisningarna för understödet.

Social- och hälsovårdsministeriet ansvarar för den strategiska kommunikationen om understödspaketet. Kommunikationen är strategisk och hör till ministeriets verksamhetsområden (t.ex. beslutskommunikation). Projekten ansvarar för kommunikationen för egen del. Projektens kommunikationsexperter ansvarar för den allmänna kommunikationen och för planeringen och resurserna för den.

Ansökan om understöd

Ansökan om understöd inom projektet Stärkande av det förebyggande arbetet inom mun- och tandvården ska innehålla följande:

- uppgifter om målen och de åtgärder som planerats för att nå dem. Målen och åtgärderna ska beskrivas på ett sådant sätt att det är möjligt att bedöma om projektet uppfyller de villkor som ställs på projekt i lagstiftningen.
- blanketten för avsiktsförklaringar som visar vilka som ska delta i genomförandet av projektet och datumen för principbesluten om deras deltagande
- en beskrivning av det planerade samarbetet mellan genomförarna
- en beskrivning av de åtgärder som ska vidtas för att säkerställa målgruppens deltagande och möjligheter att påverka utvecklandet och utvärderingen av tjänsterna (till exempel klienter och/eller erfarenhetsexperter är representerade i projektorganisationen)
- en bedömning av eventuella risker
- en beskrivning av resurserna och möjligheterna att delta för projektpersonalen (inklusive chefsnivån) i de organisationer som deltar i projektet
- en redogörelse om tillräckliga resurser (inklusive reserveringar för resekostnader) och förutsättningar för projektet
- en beskrivning av tidsplanen för genomförandet av projektet samt uppgifter om de viktigaste åtgärderna och en tidsplan för dessa separat för varje månad
- en beskrivning av hur verksamheten och resultaten kommer att utvärderas och följas upp. I ansökan förbinder sig sökanden till kontinuerlig rapportering i Projektportföljen och till beskrivning av verksamhetsmodellerna i Innokylä.

Ansökan om understödet görs med en ansökningsblankett, och dessutom ska sökanden lämna in en uppskattning av kostnaderna för verksamheten. I bedömningen beaktas endast information som lämnats

på blanketterna i fråga. Ansökan skickas till registratorskontoret (kirjaamo.stm(at)gov.fi). Ange VN/34485/2024 som ämne för mejlet.

Projektgenomförarna måste bedöma verkningsfullheten, och för denna bedömning ska en finansieringsandel reserveras. Verksamheten bygger på gemensam utveckling med de aktörer som hör till målgruppen. Det centrala i verksamheten är att nå de grupper som kommer att ha störst nytta av de förebyggande åtgärderna och att tillsammans med dem fundera på hur åtgärderna ska genomföras. Uppföljningen av arbetet och effekterna i de olika målgrupperna ska huvudsakligen vara kopplad till åtgärderna.

Bedömning av ansökningarna

Vid bedömning av ansökningarna används följande kriterier:

1. projektets utgångspunkter
2. projekt mål och innehållsutveckling
3. ökande och stärkande av experternas kompetens
4. organisering av projektet och en realistisk projektplan

Understöden baserar sig på prövning. Bedömningen av ansökningarna och jämförelsen av dem grundar sig på en helhetsbedömning där bland annat följande beaktas:

Allmänna förutsättningar enligt statsunderstödslagen

Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja understöd endast om de allmänna förutsättningarna för beviljande av understöd i statsunderstödslagen är uppfyllda. Ministeriet tar hänsyn till de allmänna förutsättningarna även vid bedömning av storleken på understödet.

De allmänna förutsättningarna för beviljande av statsunderstöd är (7 § 1 mom. i statsunderstödslagen) är följande:

- Det ändamål för vilket statsunderstöd söks är samhällligt godtagbart.
- Beviljandet av understödet är motiverat med avseende på de mål som satts för användningen av statsunderstödet.
- Beviljandet av understödet är nödvändigt med beaktande av annat offentligt stöd som sökanden erhållit samt arten och omfattningen av projektet eller verksamheten.
- Beviljandet av statsunderstödet orsakar inte mer än ringa snedvridning av konkurrensen och verksamheten på marknaden.

Hinder för beviljande av understöd

Till exempel följande omständigheter kan utgöra hinder:

- Ministeriet avslår ansökan om sökanden väsentligt har försummat sin skyldighet att lämna ministeriet uppgifter för kontroll av användningen av tidigare beviljade understöd.
- Ansökan avslås om den kommer in efter utsatt tid.

Övriga villkor relaterade till användningen av understödet

- Understödet får användas endast för det ändamål för vilket det har beviljats.
- Understödet beviljas av social- och hälsovårdsministeriet, och det får täcka högst den andel av de godtagbara kostnaderna för verksamheten eller projektet som anges här och i beslutet om understöd. Understödet får inte heller tillsammans med andra offentliga stöd överstiga de godtagbara kostnaderna. Vilka kostnader som är godtagbara anges i beslutet om understöd och i dess bilagor.
- Till godtagbara kostnader räknas förvaltningskostnader, personalkostnader, rese- och inkvarteringskostnader samt andra kostnader som nämns ovan och som är nödvändiga för att uppnå målet.

- Understödsstagarens ekonomiska förvaltning och administration ska organiseras på ett ändamålsenligt sätt.
- En redogörelse för användningen av understödet ska göras senast den dag som anges i beslutet.
- Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att utföra sådana granskningar av statsunderstödsstagarens ekonomi och verksamhet som är nödvändiga i samband med utbetalningen av statsunderstöd och övervakningen av dess användning (16 § i statsunderstödslagen).
- Understödsstagaren ska ta reda på om lagstiftningen om upphandlingar måste iakttas i verksamheten och i så fall iakttä den. Även en understödsstagare som inte hör till staten, kommunerna eller församlingarna kan vara skyldig att konkurrensutsätta sina upphandlingar enligt förfarandena i upphandlingslagen.
- Om understödsstagaren uppfyller kännetecknen för en offentligrättslig inrättning (t.ex. om över hälften av finansieringen är offentlig), ska upphandlingslagen iakttas i alla upphandlingar.
- Om understödsstagaren får understöd för en specifik upphandling till över 50 procent av upphandlingens värde, ska upphandlingslagen iakttas i upphandlingen. (Lagen om offentlig upphandling och koncession 1397/2016)

Mer information

Kasper Holmberg, specialsakkunnig, tfn 029 5163 350; fornamn.efternamn@gov.fi
Piia Astila, specialsakkunnig, tfn 029 5163 390; fornamn.efternamn@gov.fi

Allmänt om statsunderstöden: <https://stm.fi/valtiovustusten-hakeminen>